

UWV en Walvis

Eerste rapportage

Aan dit rapport werkten mee:
Dhr. J.H. Romp (projectleider)
Dhr. drs. H.H. van Dillen RA

R03/20, december 2003
ISSN 1383-8733
ISBN 90-5079-068-2

Voorwoord

Met de 'operatie Walvis' wordt het geheel aan (wettelijke) maatregelen bedoeld dat moet leiden tot vereenvoudiging van de uitvoering van de werknemersverzekeringen. Het gaat om een zeer omvangrijk en complex veranderingstraject met risico's. Deze operatie betreft de uitvoering van twee wetsontwerpen: de Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten en de Wet financiering sociale verzekeringen, die twee organisaties betreffen. Vooruitlopend op de parlementaire behandeling van de wetsontwerpen zijn de twee betrokken organisaties, de Belastingdienst en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen, gestart met de voorbereidingen van de uitvoering.

Dit rapport is het eerste rapport van de Inspectie Werk en Inkomen over de wijze waarop het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen het proces van uitvoering van de wetsontwerpen beheerst en over de consequenties daarvan voor het bereiken van de doelstellingen van de wetgever. Het toezicht van de inspectie beperkt zich ingevolge haar taak tot het domein van de sociale verzekeringen en strekt zich niet uit tot de Belastingdienst.

Het rapport brengt een aantal consequenties in beeld van de gelijktijdige ontwikkeling van de wet- en regelgeving en de implementatie daarvan. Tot slot gaat het rapport in op de implementatiekosten en baten en op de verlaging van de administratieve lasten voor de werkgevers.

Mr. L.H.J. Kokhuis
Inspecteur-generaal Werk en Inkomen

Inhoud

	Samenvatting	7
1	Inleiding	9
2	De wetsontwerpen Walvis en WFSV	11
2.1	Geschiedenis en ontwikkelingsfase	11
2.2	Belangrijkste consequenties wetsontwerpen voor de bedrijfsvoering van UWV	12
3	Verantwoordelijkheidsverdeling tussen UWV en Belastingdienst	17
4	Toezichtbevindingen en conclusies	19
4.1	Diepgang en reikwijdte van het uitgevoerde onderzoek	19
4.2	Risico's	19
4.3	Implementatiekosten en baten	20
4.4	Verlaging van de administratieve lasten voor werkgevers	22
4.5	Beheersing veranderprocessen door UWV	22
4.6	Polisadministratie	23
5	Reactie UWV	25
	Lijst van afkortingen	26
	Publicaties van de Inspectie Werk en Inkomen	27

Samenvatting

De implementatie van de wetsontwerpen Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten (Walvis) en de Wet financiering sociale verzekeringen (WFSV) is een omvangrijk en complex veranderingstraject. Dit veranderingstraject is derhalve risicovol voor de uitvoering van de sociale verzekeringswetten. Dit is reden voor de Inspectie Werk en Inkomen (IWI) om toezicht te houden op de implementatie van beide wetsontwerpen. Het betreft niet de uitvoering van de wetgeving maar een ontwikkelingstraject om te komen tot implementatie van wetgeving. Het toezicht van de inspectie beperkt zich ingevolge haar taak tot het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en strekt zich niet uit tot de andere betrokken partij, de Belastingdienst. In dit rapport beschrijft de inspectie de uitkomsten van het onderzoek naar de beheersing van het implementatieproces door UWV en de aandachtspunten ofwel kritische succesfactoren voor de haalbaarheid van de doelstellingen van beide wetsontwerpen.

De inhoud van de definitieve wetsontwerpen staat nog niet vast en een deel van de regelgeving moet nog worden opgesteld. Het hieruit voortvloeiende gebrek aan zicht op de inhoud van de uiteindelijke wet- en regelgeving bemoeilijkt het implementatieproces bij UWV. De samenwerking tussen UWV, Belastingdienst en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) bij het uitwerken van wet- en regelgeving moet voorzien in een adequate risicobeheersing.

UWV wordt verantwoordelijk voor de kwaliteit van de inhoud van de polisadministratie, inclusief de fiscale database. In deze polisadministratie is vastgelegd wie gedurende welke periode voor welke wet verzekerd is, op welk dienstverband of uitkeringsverhouding deze verzekering berust en hoe hoog het verzekerde loon is. De Belastingdienst wordt verantwoordelijk voor het inwinnen van gegevens, voor het juist, volledig en tijdig afhandelen van controleverschillen en signalen bij zowel UWV als de Belastingdienst en voor het innen van de premies. Beide organisaties worden in de bedrijfsvoering in sterke mate afhankelijk van elkaar. De inspectie wijst op de risico's voor de correcte wetsuitvoering door UWV als gevolg van het nog niet in wet- en regelgeving of serviceniveauovereenkomsten verankeren van het niveau van dienstverlening tussen UWV en de Belastingdienst.

IWI heeft de plausibiliteit van de door UWV opgestelde kostenramingen voor een substantieel deel vastgesteld. Echter, op onderdelen, zoals het sociaal plan en migratie polisadministratie, is de onderbouwing niet toereikend.

De gepresenteerde baten (verlaging uitvoeringskosten) zijn onvolledig doordat alleen met de baten van UWV rekening is gehouden.

Gelet op deze bevindingen van IWI acht de inspectie de gevolgen voor de terugverdientijd, daarbij uitsluitend uitgaande van de begroting van de kosten en baten van UWV, beperkt tot het temporiseren van de terugverdientijd met maximaal twee jaar.

De inspectie is van mening dat de berekende lastenverlichting van 276 miljoen euro aannemelijk is gemaakt met uitzondering van de lastenverlichting van 35 miljoen euro door minder gegevensuitvraag bij werkgevers. Met name de gegevensuitvraag voor het vaststellen van het maatmanloon zal leiden tot een lagere lastenverlichting dan de berekende 35 miljoen euro.

De implementatie van Walvis en WFSV heeft hoge prioriteit. De continuïteit van de uitkeringsverstrekking en premie-inning heeft de hoogste prioriteit. UWV en Belastingdienst hebben voor de implementatie van de wetsontwerpen een veranderorganisatie ingericht die zijn weerslag heeft gevonden in twee veranderprogramma's: Walvis en de samenwerking tussen UWV en de Belastingdienst (SUB). Naast deze veranderprogramma's zijn bij UWV meerdere projecten gestart die voor een groot deel van elkaar afhankelijk zijn en met elkaar samenhangen.

De inspectie is van mening dat de door UWV opgestelde risico-inventarisatie en de voorgenomen maatregelen van het programma Walvis in belangrijke mate voldoen aan de daaraan te stellen eisen in het kader van risicobeheersing.

De inspectie merkt op dat UWV voor wat betreft Walvis en WFSV nog geen definitieve keuze

heeft gemaakt in de inzet van de beschikbare personele capaciteit voor het implementatieproces. Daarnaast dienen de kritieke paden en de samenhang van projecten voor wat betreft Walvis en WFSV nog nader te worden uitgewerkt. Dit is een voorwaarde voor een goede (bij)sturing op de veranderprocessen om te komen tot een beheersbare implementatie van de wetsontwerpen.

UWV heeft een globaal ontwerp (van de processen) van de polisadministratie gemaakt. De inspectie is positief over dit globale ontwerp.

I Inleiding

Met de wetsontwerpen Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten (Walvis) en Wet financiering sociale verzekeringen (WFSV) beoogt de wetgever een vereenvoudiging van de uitvoering van de sociale verzekeringswetgeving te bereiken. De implementatie van deze wetsontwerpen is te typeren als een buitengewoon omvangrijk en complex veranderingstraject. Omvangrijk door het grote aantal belanghebbenden, zoals de Belastingdienst, afnemers (intern/extern), werkgevers, salarisadministratiekantoren en verzekerden. Complex door de verwevenheid met alle processen binnen het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), het geheel aan veranderingstrajecten dat binnen UWV plaatsvindt, de intensieve samenwerking tussen UWV en de Belastingdienst en een continu veranderende omgeving. De implementatie van Walvis en WFSV brengt daardoor risico's voor de uitvoering van de sociale verzekeringswetten met zich mee. Bovendien is met de implementatie een grote investering gemoeid. Reden voor de Inspectie werk en Inkomen (IWI) om toezicht te houden op de implementatie van beide wetten. Het betreft niet de uitvoering van de wetgeving maar een ontwikkelingstraject om te komen tot implementatie van wetgeving. Met het toezicht beoogt de inspectie:

- inzicht te krijgen in de beheersing van het implementatieproces en daarmee de haalbaarheid van een tijdige en verantwoorde invoering;
- inzicht te krijgen in de kwaliteit van de resultaten van deze veranderprocessen in termen van doeltreffendheid, rechtmatigheid en doelmatigheid van de uitvoering van de sociale verzekeringen;
- zo nodig signalen af te geven voor bijsturing van de uitvoering dan wel voor bijstelling van de beleidsvoornemens.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SWZ) heeft aan de Tweede Kamer gemeld dat IWI toezicht zal houden op het samenwerkingsproces Belastingdienst en UWV. De inspectie wijst er in dit verband op dat volgens de Wet Structuur uitvoering werk en inkomen (SUWI) het toezicht niet verder reikt dan het domein van de uitvoering van de sociale verzekeringen waarvoor UWV verantwoordelijk is.¹

¹ Dit standpunt heeft IWI afgestemd met de minister. De minister heeft het standpunt van IWI bevestigd

Het toezicht van IWI zal, naarmate de implementatie van de wetsontwerpen vordert, verschuiven van oordelen over de sturing- en beheersing van de veranderprocessen naar oordelen over de resultaten van deze veranderprocessen.

IWI zal in relatie tot de ontwikkeling en implementatie van de wetten(ontwerpen) nader rapporteren.

In dit eerste rapport gaat de inspectie in op de opzet van de beheersorganisatie van UWV, de maatregelen die UWV treft ter beheersing van mogelijke risico's en de kwaliteit van de informatie en analyses van UWV ter onderbouwing van de baten en lasten. De inspectie rapporteert in dit rapport over de risico's voor de implementatie van Walvis en WFSV in relatie tot de te bereiken doelstellingen van de wetsontwerpen.

In hoofdstuk twee wordt ingegaan op de geschiedenis, inhoud en consequenties van de wetsontwerpen Walvis en WFSV. Hoofdstuk drie gaat in op de verantwoordelijkheidsverdeling tussen UWV en de Belastingdienst bij de implementatie van de wetsontwerpen. Hoofdstuk vier gaat in op de afbakening van het uitgevoerde onderzoek, de toezichtbevindingen en de conclusies van de inspectie. In hoofdstuk vijf is de reactie van UWV op het rapport opgenomen en het nawoord hierop van IWI.

2 De wetsontwerpen Walvis en WFSV

Voor een goed begrip van de toezichtbevindingen van de inspectie gaan onderstaande paragrafen in op de belangrijkste aspecten van ontstaan, inhoud, ontwikkelingsfase en consequenties van de wetsontwerpen Walvis en WFSV.

2.1 Geschiedenis en ontwikkelingsfase

In het jaar 2000 verscheen het eerste wetsontwerp Walvis. Het wetsontwerp is op 5 februari 2002 door de staatssecretaris van SZW aan de Tweede Kamer aangeboden.² Walvis vormt een eerste fase van een traject dat uiteindelijk moet leiden tot een sterke vereenvoudiging van de uitvoering van de werknemersverzekeringen.

² Kamerstukken II 2001/02, 28 219, nrs. 1-2

De met het wetsontwerp Walvis beoogde vereenvoudiging dient, in onderlinge samenhang, de volgende doelstellingen te bewerkstelligen:³

³ In het wetsontwerp is geen prioriteitstelling tussen deze doelen opgenomen. Ieder doel heeft daardoor hetzelfde 'gewicht'

- vergroting van de inzichtelijkheid van het stelsel van werknemersverzekeringen;
- verhoging van de rechtmatigheid van de uitkeringsvaststelling;
- verlaging van de uitvoeringskosten van de uitvoering;
- verlaging van de administratieve lasten voor werkgevers;
- verbetering van de handhaving.

Het wetsontwerp Walvis bestaat uit de volgende vijf onderdelen:

- vereenvoudiging van het loonbegrip;
- uniformering van het premieloon en het uitkeringsloon;
- vereenvoudiging van de regels voor de wijze waarop (de hoogte van) de uitkering wordt vastgesteld (dagloonsystematiek);
- wijziging van de premieafdrachtsystematiek;
- beschrijving van een polisadministratie voor de uitvoering van de collecterende én de distribuerende functie.

De tweede fase van het traject van vereenvoudiging van de uitvoering behelst wijzigingen van het fiscale loonbegrip teneinde zoveel als mogelijk aansluiting te verkrijgen tussen het fiscale loonbegrip en het loonbegrip dat in de sociale zekerheid wordt gehanteerd. Hiertoe is een wetsontwerp Aansluitingswet Walvis opgesteld.⁴ In dit wetsontwerp, waarmee de Wet op de loonbelasting 1964 wordt aangepast, wordt voor de heffing van de loonbelasting het voorgestelde loonbegrip sociale verzekeringen (sv) als uitgangspunt genomen. Omdat de loonheffing een ander uitgangspunt (draagkrachtbeginsel) kent dan de sv-regelgeving (verzekeringsgedachte), is in dit wetsontwerp nog een aanzienlijk verschil aanwezig tussen het fiscale loon en het sv-loon.

⁴ Dit is het wetsontwerp van de staatssecretaris van Financiën tot wijziging van de Wet op de loonbelasting 1964 in het kader van administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten. Kamerstukken II 2001/02, 28 371, nrs. 1-3

Naar aanleiding van kritiek van onder meer de vaste (kamer)commissies voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Financiën en de Raad van State is door de minister van SZW in september 2003 een Nota van wijziging Walvis aan de Tweede Kamer aangeboden waarin de gelijkschakeling tussen het fiscale loon en sv-loon wordt voorgesteld.⁵ Uitgangspunt voor de uitvoering van de sociale verzekeringen wordt het fiscale loon met slechts een beperkt aantal uitzonderingen.

⁵ Kamerstukken II, 2002-2003, 28 219, nr. 10

In aansluiting op het in Walvis ontwikkelde gedachtegoed is een discussie ontstaan over een mogelijk verdergaande vereenvoudiging: een samenvoeging van de premie-inning werknemersverzekeringen door UWV en de inning van de loonbelasting door de fiscus.

⁶ Kamerstukken II, 2001-2002, 28 219, nr. 6

UWV en de Belastingdienst hebben in 2002 een verdergaande vorm van samenwerking onderzocht. De conclusie van UWV en de Belastingdienst is dat verdergaande samenwerking in het algemeen belang wenselijk is.⁶ Hierbij is aangegeven dat de haalbaarheid, de gevolgen voor het personeel en de implementatiekosten nader onderzoek vergen.⁷

⁷ Rapport Samenwerking UWV en Belastingdienst, 1 oktober 2002

Dit nadere onderzoek heeft geresulteerd in het 'Aprilrapport' dat in juni 2003 aan de minister van SZW is aangeboden.⁸ De minister van SZW en de staatssecretaris van Financiën hebben op 1 juli 2003 het Aprilrapport aangeboden. Zij hebben aangegeven dat zij zich kunnen vinden in de voorstellen in het rapport, de beoogde maatregelen voor risicobeheersing en de onderliggende begroting.

In het Aprilrapport is aangegeven dat invoering van het wetsontwerp Walvis per 1 januari 2005, gelet op een beheersbare ontwikkeling en implementatie, niet haalbaar wordt geacht. UWV en de Belastingdienst stellen de volgende fasering voor:

- per 1 januari 2005 de invoering van het uniforme loonbegrip volgens Walvis *alleen* voor de collecterende functie en conform de huidige heffingsmethodieken van UWV. De premie-inning voor 2005 wordt nog door UWV uitgevoerd;
- per 1 januari 2006 de invoering van de polisadministratie bij UWV, invoering van het uniforme loonbegrip voor de distribuerende functie van UWV en invoering van de dagloonsystematiek bij UWV (conform Walvis);
- eveneens per 1 januari 2006 de nieuwe heffings- en inningsadministratie bij de Belastingdienst;
- overgangsfase polisadministratie van 2006 tot 2008. Gesloten bedrijfsvoering vanaf 2008 bij UWV.

Om de voorgenomen samenwerking tussen UWV en Belastingdienst (SUB) wettelijk te verankeren, zijn in 2003 twee wetsontwerpen opgesteld; de Wet financiering sociale verzekeringen (WFSV) en de Invoeringswet Wet financiering sociale verzekeringen (Invoeringswet WFSV).

Ten tijde van het schrijven van dit rapport (december 2003) is de behandeling in de Tweede Kamer van het wetsontwerp Walvis voorzien in het eerste kwartaal van 2004. Het wetsontwerp WFSV is in het vierde kwartaal van dit jaar aan de Raad van State gezonden.

2.2 Belangrijkste consequenties wetsontwerpen voor de bedrijfsvoering van UWV

De polisadministratie zal het centrale deel van de informatiehuishouding van UWV worden, waarin is vastgelegd wie gedurende welke periode voor welke wet verzekerd is, op welk dienstverband of uitkeringsverhouding deze verzekering berust en hoe hoog het verzekerde loon is. UWV zal de polisadministratie gebruiken bij de uitvoering van zijn wettelijke taken en de andere taken waarvoor de minister van SZW toestemming heeft verleend. De geregistreerde gegevens zullen in beginsel leidend zijn voor het vaststellen van de af te dragen premies en voor het vaststellen van recht, duur en hoogte van de uitkeringen.

Onder Walvis zal de polisadministratie uitgroeien tot een 'authentieke registratie', zowel voor werkgever en (ex)werknemer als voor organisaties binnen en buiten het domein van de sociale zekerheid.⁹ Voor handhaving ofwel de opsporing van misbruik en oneigenlijk gebruik van wettelijke regelingen zullen derden gebruik kunnen maken van de in de polisadministratie vastgelegde gegevens. Naast de Centrale organisatie werk en inkomen, gemeenten en de Belastingdienst gaat het onder meer om de Sociale Verzekeringsbank (SVB), het Inlichtingenbureau (IB) en de Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst (SIOD).

Na implementatie van Walvis is de polisadministratie, samen met de processen van gegevensinwinning en gegevensverstrekking, het hart van de uitvoering van de werknemersverzekeringen. In de processen van gegevensinwinning en gegevensverstrekking worden in een kort tijdsbestek en kort cyclisch grote hoeveelheden gegevens verwerkt.

- De samenwerking tussen UWV en Belastingdienst leidt tot ingrijpende wijzigingen in de bedrijfsprocessen van beide organisaties en tot een grote wederzijdse afhankelijkheid. De belangrijkste gevolgen voor de processen van gegevensinwinning en -verstrekking en de polisadministratie zijn:
- 1 De Belastingdienst wordt het werkgeversloket. Alle werkgevergerichte contacten die nu nog bij UWV liggen, gaan over naar de Belastingdienst, met uitzondering van de contacten die uit hoofde van de uitvoering van de Arbeidsongeschiktheidswetten en Werkloosheidwet (WW) noodzakelijk zijn (bijvoorbeeld verwijtbaarheid ontslag);
  - 2 De processen van inwinnen van gegevens, premieheffing en -inning en looncontrole worden ondergebracht bij de Belastingdienst;

⁹ Authentiek betekent hier dat de polisadministratie niet alleen ten dienste staat aan de uitvoering van de sociale verzekeringen maar ook van de (wettelijke) taken van andere (publieke) instanties

- 3 Het vaststellen van de verzekeringsplicht voor de premie-inning wordt gepositioneerd bij de Belastingdienst. Het vaststellen van de verzekeringsplicht voor de uitkeringsverzorging blijft bij UWV;
- 4 UWV wordt verantwoordelijk voor de kwaliteit van de nominatieve gegevens, inclusief de fiscale loongegevens (fiscale database), in de polisadministratie. De Belastingdienst wordt verantwoordelijk voor het inwinnen van gegevens en het juist, volledig en tijdig afhandelen van controleverschillen en signalen bij zowel UWV als de Belastingdienst. Dit heeft tot gevolg dat UWV voor het bereiken van haar doelstellingen voor een groot deel afhankelijk is van de prestaties van de Belastingdienst;
- 5 Aangezien uitkeringen ook onderworpen zijn aan loonbelasting, zullen gegevens over uitkeringsverhoudingen op identieke wijze als andere inkomensverhoudingen tot de polisadministratie komen: via de inwinfunctie Belastingdienst.

De processen van gegevensinwinning worden door WFSV aanmerkelijk complexer door het ontstaan van extra overdrachtsmomenten tussen UWV en Belastingdienst. Deze complexiteit van de overdrachtsmomenten is geïllustreerd met de figuren 1 en 2.¹⁰ Beide figuren hebben slechts betrekking op de uitvoering van de sociale verzekeringen. In figuur 2 zijn de gegevensstromen weergegeven als Walvis én WFSV zijn geïmplementeerd. Ter vergelijking zijn in figuur 1 de gegevensstromen weergegeven als alleen Walvis is geïmplementeerd. Figuur 1 komt grotendeels overeen met de huidige situatie bij UWV met dat verschil dat er thans nog geen sprake is van een polisadministratie maar van de basisregistraties van de voormalige uitvoeringsinstellingen. Ook de processen van gegevensinwinning zijn momenteel nog grotendeels gebaseerd op het systeem van voorschotheffing en niet volgens de systematiek van premieafdracht op nominatieve aangifte achteraf (pana), zoals is beoogd met Walvis.¹¹

10

De figuren zijn gebaseerd op de inhoud van de huidige wetsontwerpen Walvis en WFSV en de van UWV ontvangen plannen van aanpak en daaraan gerelateerde documenten

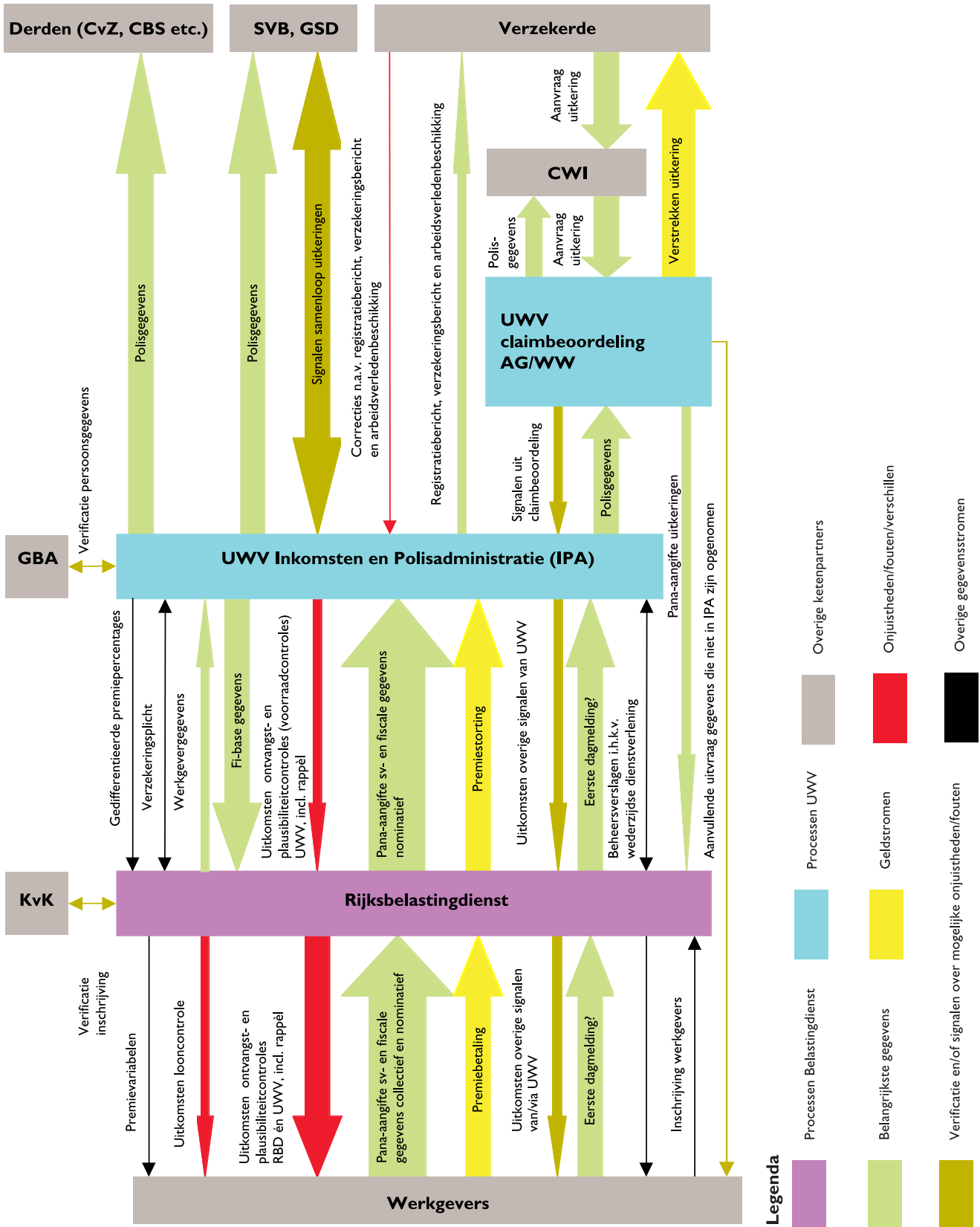
11

Pana is een systematiek voor premieafdracht dat aansluit bij de salarisbetalingscyclus van de werkgever. Bij een salarisbetalingsperiode van een maand of vier weken zal de premieafdracht in dezelfde regelmaat meelopen. Indien de werkgever een salarisbetalingsperiode van een week kent, moet hij de (loon)gegevens over een week aanleveren

Figuur 2

Schema van de (belangrijkste) gegevensstromen tussen ketenpartijen na implementatie Walvis én SUB¹³

3 Verantwoordelijkheidsverdeling tussen UWV en Belastingdienst

14
In de toekomst kunnen nog verschuivingen van objecten tussen de drie sporen plaatsvinden

Om de vernieuwingen als gevolg van Walvis en WFSV in goede banen te leiden, onderscheiden UWV en de Belastingdienst drie sporen waarlangs de veranderingen gerealiseerd zullen worden.¹⁴ UWV en de Belastingdienst hebben over de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en uitvoering van de drie sporen de volgende afspraken gemaakt:

- 1 De Belastingdienst is verantwoordelijk voor de onderwerpen/objecten die alleen voor de Belastingdienst van belang zijn;
- 2 UWV en de Belastingdienst zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de onderwerpen/objecten waar beide partijen direct belang bij hebben. Deze onderwerpen zijn opgenomen in het Veranderprogramma SUB/Polis waarvoor een gezamenlijke stuurgroep met vertegenwoordigers van beide organisaties de eindverantwoordelijkheid draagt. Het programma is verdeeld in drie clusters van deelprojecten. De eerste cluster bevat projecten die gezamenlijk worden uitgevoerd (personeel en communicatie). De tweede cluster betreft deelprojecten die onder aansturing van UWV worden uitgevoerd (ontwikkeling, implementatie en migratie van de polisadministratie). De derde cluster bestaat uit deelprojecten waarvan de aansturing geschiedt door projectleiders/managers van de Belastingdienst (heffen en innen, werkgeversadministratie, marktwerking/inwinnen, dienstverlening, intensief toezicht, rechtstoepassing en uitvoeringsbeleid);
- 3 UWV is verantwoordelijk voor de onderwerpen/objecten die alleen voor UWV van belang zijn. Dit betreft de aanpassing van de uitkeringsprocessen aan het loonbegrip en de dagloonsystematiek conform Walvis. Deze onderwerpen zijn opgenomen in het Veranderprogramma Walvis dat bestaat uit twee deelprojecten: AG Walvis en WW Walvis. Een stuurgroep van UWV draagt de eindverantwoordelijkheid voor dit programma.

Met het oog op kwaliteitsborging hebben UWV en de Belastingdienst voorzien in periodieke onafhankelijke toetsing op de veranderprogramma's. De interne accountantdienst van de Belastingdienst zal audits uitvoeren op deelprojecten die onder spoor 1 vallen. Audits op de deelprojecten van spoor 2 worden door de accountantsdiensten van UWV en de Belastingdienst gezamenlijk uitgevoerd. De accountantsdienst van UWV voert gedurende de looptijd van het veranderprogramma Walvis audits op dit programma uit (spoor 3).

4 Toezichtbevindingen en conclusies

4.1 Diepgang en reikwijdte van het uitgevoerde onderzoek

De inspectie heeft voor de eerste toezichtrapportage in het bijzonder de volgende onderwerpen in het onderzoek betrokken:

- de beheersorganisatie binnen UWV, beperkt tot het programma Walvis (spoor 3);
- de maatregelen die genomen zijn ter beheersing van de onderkende risico's, beperkt tot het programma Walvis (spoor 3);
- de kwaliteit van de informatie en analyses van UWV ter onderbouwing van de ontwikkeling- en implementatiekosten en de verlaging van de uitvoeringskosten van UWV;
- de kwaliteit van de informatie en analyses die zijn gehanteerd ter onderbouwing van de administratieve lastenverlichting voor zover UWV betreft.

De inspectie heeft de onderwerpen beheersorganisatie en beheersmaatregelen ter beperking van de benoemde risico's alleen in opzet beoordeeld. In vervolgonderzoeken gaat de inspectie ook in op het functioneren van de beheersorganisatie en -maatregelen. In dit rapport geeft de inspectie daarom nog geen totaaloordeel over de kwaliteit van de beheersorganisatie van UWV. Voor zover mogelijk gaat de inspectie in op de aandachtspunten ofwel kritische succesfactoren voor de haalbaarheid van de doelstellingstellingen van Walvis en WFSV.

IWI heeft gebruik gemaakt van de werkzaamheden en resultaten van het onderzoek van de accountantsdienst van UWV. De resultaten van dit onderzoek zijn in dit rapport verwerkt. De werkzaamheden van de accountantsdienst hebben zich uitgestrekt tot het programma Walvis (spoor 3). De accountantsdienst heeft haar rapport uitgebracht aan de Raad van Bestuur van UWV.

De eerstvolgende onderzoeken van de accountantsdienst richten zich op de polisadministratie (spoor 2).

4.2 Risico's

Op dit moment is er nog geen sprake van uitgekristalliseerde regelgeving. Zowel Walvis en WFSV moeten nog in de Tweede Kamer worden behandeld en een deel van de regelgeving moet nog worden opgesteld. Onzekerheden (niet limitatief) ten aanzien van de uiteindelijk wet- en regelgeving bestaan er ten aanzien van:

- het al dan niet wettelijke verankeren van het niveau van dienstverlening van de Belastingdienst aan UWV ten behoeve van de vulling van de polisadministratie. Gelet op het belang van de processen van gegevensinwinning, -verwerking en -verstrekking en de integriteit van de polisadministratie dienen hoge eisen te worden gesteld aan de juistheid, volledigheid, tijdigheid en integriteit van de gegevens. Als gevolg van de met WFSV ontstane afhankelijkheden tussen UWV en Belastingdienst bestaan er op deze onderdelen risico's voor de uitvoering van de werknemersverzekeringen. Deze risico's zijn ook door UWV gesignaleerd in haar uitvoeringstoets WFSV¹⁵;
- de technische specificaties voor het bouwen van een polisadministratie en de (nieuwe) uitkeringssystemen. Deze technische specificaties worden ontleend aan de regelgeving Walvis/WFSV.

Ten aanzien van het nog opstellen van wet- en regelgeving werken UWV en de Belastingdienst nauw samen met SZW. Deze samenwerking heeft tot voordeel dat met een aantal door UWV gesignaleerde uitvoeringsrisico's bij het uitwerken van wet- en regelgeving rekening wordt gehouden. Voor het inzicht in de uitvoeringsrisico's wordt verwezen naar de uitvoeringstoetsen van UWV.¹⁶ IWI onderschrijft de in de uitvoeringstoetsen benoemde risico's.

De inspectie wijst op de risico's van de wettelijke aangiftetermijn van een maand voor de wetsuitvoering door UWV, zoals opgenomen in de uitvoeringstoets WFSV van UWV. Inmiddels hebben de minister van SZW en de staatssecretaris van Financiën besloten om uiterlijk in de eerste helft van het jaar 2008 een besluit te nemen over de verkorting van de wettelijke aangifte-termijn naar veertien dagen.

¹⁵ Uitvoeringstoets WFSV van 2 september 2003

¹⁶ Uitvoeringstoetsen Walvis van 2 april en 28 oktober 2002, Uitvoeringstoets concept Besluit Dagloonregels van 18 februari 2003, Uitvoeringstoets 2e nota van wijziging wetsontwerp Walvis van 1 juli 2003 en de Uitvoeringstoets WFSV van 2 september 2003

De plannen van aanpak van UWV gaan uit van een Tweede Kamer behandeling van het wetsontwerp Walvis in het eerste kwartaal 2003 en het wetsontwerp WFSV in het vierde kwartaal 2003. Ten tijde van het opstellen van dit rapport is voorzien in de behandeling van Walvis in het eerste kwartaal van 2004. Het wetsontwerp WFSV is eerst in het vierde kwartaal van 2003 aangeboden aan de Raad van State.

Conclusie

De inspectie stelt vast dat de onzekerheid over de uiteindelijke inhoud van de wetsontwerpen Walvis en WFSV en de vertraging in de voorbereiding en behandeling van de wetsontwerpen de implementatie voor UWV bemoeilijken. De samenwerking tussen UWV, Belastingdienst en SZW bij het uitwerken van wet- en regelgeving moet voorzien in een adequate risico-beheersing.

De inspectie wijst op de risico's van het nog niet in wet- en regelgeving of serviceniveauovereenkomsten verankeren van het niveau van dienstverlening tussen UWV en de Belastingdienst.

4.3 Implementatiekosten en baten

Ontwikkeling- en implementatiekosten Walvis en SUB (transformatiekosten)

Bij omvangrijke en complexe investeringsprojecten als Walvis en SUB met vele afhankelijkheden, risico's en nog niet uitgekristalliseerde uitgangspunten hebben de ramingen van de kosten en baten bij aanvang van de projecten een globaal karakter. UWV heeft ervoor gekozen om één scenario uit te werken. Binnen dit scenario zijn terugvalscenario's opgesteld. Deze laatste scenario's heeft UWV echter niet zichtbaar in de ramingen van kosten en baten verwerkt.

In het Aprilrapport van UWV en Belastingdienst is een overzicht opgenomen van de geraamde kosten voor UWV en Belastingdienst betreffende de uitvoering van de programma's Walvis en SUB.¹⁷ In dit rapport zijn de additioneel te financieren kosten als de *totale* kosten van de twee veranderprogramma's gepresenteerd. Volgens het rapport zijn de kosten van de veranderprogramma's in 2009 terugverdiend. IWI stelt vast dat de in het Aprilrapport gepresenteerde kosten onverkort zijn verwerkt in de memorie van toelichting bij het wetsontwerp WFSV. De inspectie constateert dat in het Aprilrapport *niet* alle implementatiekosten zijn gepresenteerd. In de eerste Masterplanning Samenwerking UWV en Belastingdienst van juli 2003 (Masterplanning) zijn naast de additionele kosten uit het Aprilrapport ook de regulier te financieren kosten van 50 miljoen euro opgenomen (zie tabel 1).

¹⁷
Hoofdstuk 6, blz. 12

Tabel 1

Overzicht van de door UWV en de Belastingdienst begrote kosten voor uitvoering van Walvis en WFSV (x ↑ 1 mln.)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011-2019	Totaal
UWV										
Aprilrapport	22,9	55,9	48,3	31,8	43,9	39,0	28,9	22,6	12,8	306,2
Aanvulling MP	12,5	14,4	17,7	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,2
Totaal MP	35,4	70,3	66,0	37,4	43,9	39,0	28,9	22,6	12,8	356,4
Belastingdienst										
Aprilrapport	18,4	42,8	41,7	20,3	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	129,2
Aanvulling MP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal MP	18,4	42,8	41,7	20,3	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	129,2
Totaal										
Aprilrapport	41,3	98,7	90,0	52,1	49,9	39,0	28,9	22,6	12,8	435,4
Aanvulling MP	12,5	14,4	17,7	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,2
Totaal MP	53,8	113,1	107,7	57,7	49,9	39,0	28,9	22,6	12,8	485,6

De inspectie heeft de begroting van UWV, zoals opgenomen in het Aprilrapport en de Masterplanning beoordeeld. IWI stelt vast dat een groot deel van de begroting van UWV afdoende is onderbouwd. De inspectie plaatst de volgende kanttekeningen bij deze begroting:

- 1 een bedrag van veertig miljoen euro voor de migratie van de polisadministratie (ontmanteling bestaande basisregistraties) is niet onderbouwd;
- 2 bij de gepresenteerde raming van de kosten van het sociaal plan is geen rekening gehouden met eventuele loon- en prijsindexeringen. Gemaakte aannames zijn niet altijd consistent uitgewerkt. De inspectie heeft berekend dat de begroting van UWV hierdoor voor een bedrag van minimaal 17 miljoen euro tot maximaal 53 miljoen euro te laag is;
- 3 in de vooronderzoeken van UWV is een aantal onderwerpen niet of slechts gedeeltelijk onderzocht dan wel 'buiten scope' ofwel 'pro memorie' aangemerkt ('witte vlekken').¹⁸ Het is voor de inspectie niet duidelijk in hoeverre met deze onderwerpen afdoende in de opgestelde ramingen rekening is gehouden;
- 4 in de plannen van aanpak van UWV zijn verschillende activiteiten en bijbehorende kosten niet opgenomen, omdat UWV er vanuit gaat dat deze activiteiten en kosten in andere plannen van aanpak en/of organisatieonderdelen zijn meegenomen. In de plannen van aanpak waarnaar UWV verwijst, heeft IWI deze activiteiten en kosten niet zichtbaar aangetroffen.¹⁹

18
De 'witte vlekken' zijn uiteengezet in het Plan van aanpak Communicatieplan Walvis/SUB 2003 en verder, versie 2.2 van mei 2003, Plan van aanpak VO3 Ontwikkeling en Migratie Polisadministratie UWV, versie 2.2 van mei 2003 en Eindrapportage VO3 Ontwikkeling en Migratie Polisadministratie UWV, versie 1.0 van februari 2003 en daaraan gerelateerde documenten/bijlagen

19
Plan van aanpak Communicatieplan Walvis/SUB 2003 en verder, versie 2.2 van mei 2003 en Plan van aanpak VO3 Ontwikkeling en Migratie Polisadministratie UWV, versie 2.2 van mei 2003

In de begroting van UWV is de besluitvorming over de aangiftetermijn voor werkgevers van een maand nog niet verwerkt. De aangiftetermijn van een maand heeft tot gevolg dat UWV frequenter voorschotten moet verstrekken. Dit leidt tot een toename van de uitvoeringskosten.

Baten (verlaging van de uitvoeringskosten)

De samenwerking tussen UWV en Belastingdienst beoogt de uitvoeringskosten voor de premieheffing en –inning te verlagen. De besparing wordt volgens UWV en de Belastingdienst voornamelijk behaald door synergie-effecten die ontstaan door integrale uitvoering onder één verantwoordelijke instantie van de verschillende werkprocessen. Volgens UWV en de Belastingdienst is er immers nog slechts sprake van één berichtenuitwisseling, één heffingstraject, één betaaltraject/incasso, één controleapparaat en één terugkoppeling.²⁰

20
Rapport Samenwerking UWV Belastingdienst, mei 2003, blz. 23

In het Aprilrapport is een raming opgenomen van de besparingen die met de wetsontwerpen Walvis, Aansluitingswet Walvis, WFSV en Invoeringswet WFSV gezamenlijk zullen worden behaald: 156 miljoen euro structureel per jaar vanaf 2009 en in de periode 2005-2008 achter-eenvolgens 13,1 miljoen euro, 69,9 miljoen euro, 118,8 miljoen euro, 151,6 miljoen euro per jaar.²¹

21
Rapport Samenwerking UWV Belastingdienst, mei 2003, blz. 12, Wetsontwerp Wet financiering sociale verzekeringen, § 7.1 blz. 133

Bij de opgave van baten heeft de inspectie de volgende kanttekeningen.

UWV en de Belastingdienst gaan uit van één berichtenuitwisseling tussen beide organisaties. Door de tussenkomen van de Belastingdienst ontstaan echter extra gegevensstromen en overdrachtsmomenten (zie figuur 1 en 2 in paragraaf 2.2). Deze gegevensstromen leiden tot noodzakelijke aanvullende beheersmaatregelen bij UWV, zoals het inrichten van een systeem van voortgangsbewaking op de aanlevering van (gecorrigeerde) gegevens. Deze aanvullende beheersmaatregelen leiden tot hogere uitvoeringskosten. Ook leiden de wetsontwerpen Walvis en WFSV tot een in- (Walvis) of externe (WFSV) panaberichtenstroom met betrekking tot verstrekte uitkeringen (zie figuur 1 en 2 in paragraaf 2.2). In vergelijking tot de huidige situatie worden deze berichten als gevolg van Walvis met een hogere frequentie (maandelijks) aan de Belastingdienst aangeleverd. Ook hier geldt dat aanvullende beheersmaatregelen zullen moeten worden getroffen.

Deze bevindingen zullen naar de mening van de inspectie niet tot significante verlaging van de baten leiden.

De in het Aprilrapport vermelde baten zijn niet volledig. In het Aprilrapport zijn alleen de baten opgenomen die bij UWV worden behaald.

IWI merkt ten slotte op dat uit de uitvoeringstoetsen WFSV signalen van de SVB en College voor Zorgverzekeringen (CvZ) naar voren komen die wijzen op kostenverhogende aspecten in de uitvoering van de volksverzekeringen en de Ziekenfondswet. Dit leidt tot lagere baten. In de huidige wetsontwerpen is alleen rekening gehouden met de geraamde baten van UWV.

Conclusie

IWI heeft de plausibiliteit van de door UWV opgestelde kostenramingen voor een substantieel deel vastgesteld. Echter, op onderdelen, zoals het sociaal plan en migratie polisadministratie, is de onderbouwing van UWV niet toereikend.

De gepresenteerde baten (verlaging uitvoeringskosten) zijn onvolledig doordat alleen met de baten van UWV rekening is gehouden.

Gelet op deze bevindingen acht de inspectie de gevolgen voor de terugverdientijd bij UWV, daarbij uitsluitend uitgaande van de begroting van de kosten en baten van UWV, beperkt tot het temporiseren van de terugverdientijd met maximaal twee jaar.

4.4 Verlaging van de administratieve lasten voor werkgevers

Een belangrijk doel van de wetsontwerpen Walvis, Aansluitingswet Walvis en Wet Financiering sociale verzekeringen vormt de verlaging van de administratieve lastenverlichting voor de werkgevers. Het Economisch Instituut Midden- en kleinbedrijf heeft voor het Ministerie van SZW een meetmodel ontwikkeld met behulp waarvan de administratieve lasten uit hoofde van de werknemersverzekeringen kunnen worden berekend.²²

22
Kamerstukken II 2001/02, 28 219,
nr. 3, blz. 103

UWV plaatst kanttekeningen bij de onderbouwing van de lastenverlichting voor werkgevers van 276 miljoen euro per jaar.²³ De belangrijkste kanttekening plaatst UWV bij de berekening van de lastenverlaging als gevolg van minder uitvraag van gegevens bij werkgevers (35 miljoen euro). Na implementatie van de wetsontwerpen Walvis en WFSV blijft aanvullende gegevensaanvraag bij werkgevers nodig. Voor de uitvoering van de WW gaat het bijvoorbeeld om de gegevens betreffende verwijtbaarheid van ontslag. Voor de uitvoering van de AG zullen de administratieve lasten maar beperkt afnemen, indien er niet tegelijkertijd met de invoering van Walvis aanpassing plaatsvindt van de regels voor het vaststellen van het maatmanloon.²⁴ IWI onderschrijft deze kanttekeningen.

23
Uitvoeringstoets concept Besluit Dagloonregels
van 18 februari 2003, en de Uitvoeringstoets
WFSV van 2 september 2003

24
Indien het maatmanloon niet gelijkgesteld
wordt met het sv-loon, zal UWV extra gege-
vens moeten uitvragen bij de werkgevers

Conclusie

De inspectie is van mening dat de berekende lastenverlichting van 276 miljoen euro aannemelijk is gemaakt met uitzondering van de lastenverlichting van 35 miljoen euro door minder gegevensuitvraag bij werkgevers. Met name de gegevensuitvraag voor het vaststellen van het maatmanloon zal leiden tot een lagere lastenverlichting dan de berekende 35 miljoen euro.

4.5 Beheersing veranderprocessen door UWV

De wetsontwerpen Walvis en WFSV hebben hun weerslag gevonden in het langere termijn beleid van UWV. In de nota 'Van UWV-Kompas naar ICT-Koers' komt dit tot uitdrukking in de te hanteren voorrangregels: de continuïteit van de uitkeringsverstrekking en premie-inning heeft de hoogste prioriteit en de implementatie van Walvis en WFSV zijn als prioriteit twee en vier benoemd.

Zoals in hoofdstuk 3 al opgemerkt, hebben de wetsontwerpen geleid tot de instelling van de programma's Walvis en SUB met ieder zijn eigen projectorganisatie. Door het uitvoeren van vooronderzoeken en het uitwerken van plannen van aanpak is het proces van gedachtevorming rond de af te leggen weg van de huidige naar de gewenste situatie op gang gekomen. Het inventariseren van risico's en de analyse van te treffen maatregelen hebben zijn weerslag gevonden in de verschillende plannen van aanpak.

Binnen UWV worden op dit moment veel projecten uitgevoerd, zoals projecten op het gebied van herontwerp, uniformering, standaardisatie en referentiewerkprocessen en uiteraard Walvis/SUB. Daarnaast staan veranderingen van wet- en regelgeving op stapel. Het geheel aan veranderingstrajecten stelt hoge eisen aan de planning en control, inhoudelijke afstemming tussen projecten en de beschikbare personele capaciteit van de organisatie. Hierna wordt op deze aspecten nader ingegaan.

Naast de programma's Walvis en SUB zijn meerdere programma's gestart met veel onderlinge afhankelijkheden. De noodzaak tot het in beeld brengen van de mijlpalen van programma'en projecten en hun samenhang is door het management van UWV in 2002 onderkend en heeft geleid tot het treffen van maatregelen. Onderdeel hiervan is het opstellen van een veranderkalender waarin projecten in een mijlpalenplanning zijn uitgezet. De sturing op de samenhang tussen projecten vereist nog nadere uitwerking.

Ten behoeve van het beheersen van de planning en de afhankelijkheden van andere projecten is UWV gestart met het opstellen van een kritieke pad analyse.

Een cruciale succesfactor voor het implementeren van Walvis/SUB vormt het in kwalitatief en kwantitatief opzicht beschikbaar zijn van voldoende personele capaciteit. De inzet van medewerkers volgens de geplande capaciteit is soms echter een probleem. Toegezegde capaciteit is niet steeds vanuit de going concern geleverd. UWV stelt een aantal UWV-brede - projectoverstijgende- maatregelen voor in de sfeer van goedkeuringsprocedures, prioritering, allocatie van personele capaciteit en planning en control. De inspectie is van mening dat, willen deze maatregelen werken, eerst inzicht moet worden verkregen in de beschikbare personele capaciteit. Op dit moment ontbreekt echter een onderbouwde berekening van de beschikbare capaciteit in relatie tot de capaciteit die minimaal nodig is voor prioriteit nummer één, de going concern.

De minister van SZW heeft met UWV de afspraak gemaakt dat in de kwartaalrapportages verantwoording over het implementatieproces wordt afgelegd. Naar het oordeel van IWI geven de kwartaalrapportages van UWV tot nu toe nog onvoldoende inzicht. Voorbeelden hiervan zijn het onvoldoende inzicht geven in de realisatie van opgestelde plannings, waaronder bijstelling van het kritieke pad. Verder ontbreekt de uitputting van de toegekende begroting/budgetten voor de veranderprocessen Walvis/SUB.

Conclusie

De inspectie is van mening dat de door UWV opgestelde risico-inventarisatie en de voorgenomen maatregelen van het programma Walvis in belangrijke mate voldoen aan de daaraan te stellen eisen in het kader van risicobeheersing.

De inspectie merkt op dat UWV voor wat betreft Walvis en WFSV nog geen definitieve keuze heeft gemaakt in de inzet van de beschikbare personele capaciteit voor het implementatieproces. Daarnaast dienen de kritieke paden en de onderlinge samenhang van projecten voor wat betreft Walvis en WFSV nog nader te worden uitgewerkt. Dit is een voorwaarde voor een goede (bij)sturing op de veranderprocessen om te komen tot een beheersbare implementatie van de wetsontwerpen. De kwartaalrapportages van UWV geven nog niet voldoende inzicht in de voortgang van de implementatie van Walvis en WFSV.

4.6 Polisadministratie

UWV werkt vanaf 2002 aan de ontwikkeling van de polisadministratie. Begin 2003 heeft dit geresulteerd in een eerste globaal ontwerp (van de processen) van de polisadministratie na implementatie van Walvis en WFSV. Eind 2003 zal een gedetailleerd ontwerp gereed komen. De eerste indrukken van de inspectie over het ontwerp (van de processen) van de polisadministratie zijn positief. Het procesontwerp is goed doordacht en sluit aan op de logistieke gegevensverwerkende processen na implementatie van de wetsontwerpen.

In de beschikbaar gestelde plannen van aanpak voor de ontwikkeling en migratie van de polisadministratie is vermeld dat UWV voor een beheerste overgang van de huidige situatie met de vele basisregistraties van de voormalige uitvoeringsinstellingen naar één nieuwe polisadministratie een migratiestrategie hanteert waarbij gedurende enkele jaren na implementatie van de polisadministratie (overgangperiode) de bestaande basisregistraties aan de polisadministratie blijven gekoppeld.²⁵

Verwacht wordt dat na 2009 of 2010 de bestaande basisregistraties één voor één worden ontmanteld. Alhoewel de inspectie deze strategie voor een beheerste overgang begrijpelijk vindt, wijst zij wel op de risico's van deze strategie voor de beheersbaarheid van de processen (complexere systemen), de rechtmatigheid van de uitvoering (meer kans op fouten) en de doelmatigheid (onderhoud meerdere systemen).

25
Plan van aanpak VO3 Ontwikkeling en Migratie Polisadministratie UWV, versie 2.2 van mei 2003 en daaraan gerelateerde documenten/bijlagen

UWV en de Belastingdienst hanteren voor de nieuwe processen scherpe normen voor de wijze waarop gegevens worden aangeleverd (95 procent digitaal, vijf procent op papier) en de uitval bij de verwerking van deze gegevens (maximaal twee procent). Elke procent uitval staat ongeveer gelijk aan negentig tot honderd formatieplaatsen, aldus UWV en de Belastingdienst.²⁶ De inspectie mist een onderbouwing van de gehanteerde normen.

In toekomstige rapportages zal de inspectie aandacht besteden aan de verdere ontwikkeling van de polisadministratie. Specifieke aandacht zal uitgaan naar toereikende waarborgen voor de beveiliging van de polisadministratie alsmede de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de Europese aanbesteding van de bouw van de polisadministratie.

Conclusie

UWV heeft een globaal ontwerp (van de processen) van de polisadministratie gemaakt. De inspectie is positief over dit globale ontwerp. De inspectie vraagt wel aandacht voor risico's voor de beheersbaarheid van processen die voortvloeien uit de migratiestrategie.

5 Reactie UWV en nawoord IWI

Op 12 december 2003 heeft de Raad van Bestuur van UWV gereageerd op het rapport van IWI. In haar reactie laat de Raad van Bestuur weten dat de inspectie de opmerkingen van UWV op de eerdere conceptrapportage heeft verwerkt.

De door de inspectie geconstateerde risico's van het nog niet in wet- en regelgeving of serviceniveauovereenkomsten verankeren van het niveau van dienstverlening tussen UWV en Belastingdienst zijn door UWV onderkend. In de planning van UWV is voorzien in het aangaan van serviceniveauovereenkomsten om deze risico's tot een beheersbaar niveau te beperken.

De begrote kosten van veertig miljoen euro voor de migratie van de basisregistraties berust volgens UWV op een 'best guess'. Het begrote bedrag zal door UWV nader worden onderbouwd maar heeft op dit moment nog geen prioriteit.

Over het niet rekening houden met eventuele loon- en prijsstijgingen bij de begroting van het sociaal plan merkt UWV op dat de Inspectie Rijksfinanciën een dergelijke correctie niet heeft geaccepteerd. Mocht de begroting van het sociaal plan hierdoor ontoereikend blijken, zal UWV het onderwerp nogmaals onder de aandacht van SZW en de Inspectie Rijksfinanciën brengen. De vierde kanttekening van de inspectie bij de begroting van de kosten wordt door UWV niet gedeeld. De kosten van het communicatieplan zijn volgens UWV in de totale begroting opgenomen.

Op het voorbeeld van de inspectie dat de gegevensuitvraag voor het vaststellen van het maatmanloon zal leiden tot een lagere lastenverlichting voor werkgevers dan de berekende 35 miljoen euro wijst UWV op de nadrukkelijke toezegging van SZW aan UWV om de aanpassing van het maatmanloon in regelgeving op te nemen. De bedoelde lastenverlichting wordt overigens niet gerealiseerd door Walvis en WFSV maar door aanpassing van het begrip maatmanloon in het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten. Deze aanpassing is voorzien in 2004 of 2005.

Over de bevinding van de inspectie dat de inzet van medewerkers volgens de geplande capaciteit soms een probleem is, voegt UWV toe dat dit tot nog toe geen groot probleem is geweest. Beschikbaar eigen personeel wordt volgens UWV aangevuld met externen. Ook intern niet beschikbare deskundigheid wordt door externen ingevuld, aldus UWV.

Reactie inspectie

De inspectie stelt vast dat ook UWV het belangrijk vindt dat de wederzijdse afhankelijkheden tussen UWV en Belastingdienst toereikend in serviceniveauovereenkomsten moet worden geregeld.

De inspectie is van mening dat voor de besluitvorming over de wetsvoorstellen Walvis en WFSV UWV op korte termijn een onderbouwing opstelt voor de begrote kosten voor de migratie van de basisregistraties.

De vierde kanttekening van de inspectie bij de begroting heeft betrekking op de kosten van de functionele communicatie (aanpassing nota's, brievenboeken, inrichting call centers, etc.) die onderdeel moeten uitmaken van de diverse projectplannen en derhalve niet in de kostenbegroting van het plan van aanpak Communicatie zijn opgenomen. In de plannen van aanpak waarnaar in het communicatieplan wordt verwezen, heeft de inspectie deze kosten niet zichtbaar in de begroting aangetroffen.

De aanpassing van het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten is belangrijk om te komen tot administratieve lastenverlichting voor werkgevers.

Lijst van afkortingen

AG	Arbeidsongeschiktheidswetten
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CvZ	College voor Zorgverzekeringen
IB	Inlichtingenbureau
IWI	Inspectie Werk en Inkomen
SIOD	Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst
SUB	Samenwerking UWV en Belastingdienst
SUWI	Wet Structuur uitvoering werk en inkomen
sv	sociale verzekeringen
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
Walvis	Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten
WFSV	Wet financiering sociale verzekeringen
WW	Werkloosheidswet

Publicaties van de Inspectie

Werk en Inkomen

2003

- R03/19 De uitvoering van de Algemene bijstandswet in Den Helder
Eerste rapportage verscherpt toezicht
- R03/18 Vreemdelingen en arbeid
Het vergunningenbeleid van CWI
- R03/17 Certificatie- en keuringsinstellingen op het gebied van arbeidsomstandigheden in 2002
- R03/16 Elfde tot en met dertiende voortgangsrapportage inzake de realisatie bestuurlijke afspraken met Amsterdam
- R03/15 Afspraken Centra voor Werk en Inkomen met de gemeenten Hoorn en Zaanstad
- R03/14 De inschakeling van een private partij bij de uitvoering van de Algemene bijstandswet door de gemeente Maarssen
Eindrapportage

Jaarplan 2004

- R03/13 Indicatiestelling sociale werkvoorziening
Een onderzoek naar de kwaliteit van het indicatiestellingproces
- R03/12 Afhandeling openstaande posten Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
Eindrapport
- R03/11 Gemeentelijke eindejaarsuitkeringen aan minima in 2002
- R03/10 Gemeentelijk beleid en handhaving van de bijstandswetgeving bij woonwageneigenaren Loenen en de intake van bijstands aanvragen
- R03/09 Facetten van handhaving van de Algemene bijstandswet
Monitor van bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik door gemeenten 2001
- R03/08 De decentrale aansturing van de Sociale Verzekeringsbank
- R03/07 Debiteurenbeheer collecterend proces Uitvoeringsinstituut
Werknemersverzekeringen

Jaarverslag 2002

- R03/06 De uitvoering van de Algemene bijstandswet in Amsterdam
Stand van zaken eerste kwartaal 2003
- R03/05 De uitvoering van onderzoeken in het kader van de Algemene bijstandswet door de gemeente Rotterdam in 2002
Toetsingskader instellingen persoonscertificatie in het kader van de Arbeidsomstandighedenwet en enkele andere wetten
- R03/04 De uitvoering van de Algemene bijstandswet door gemeenten in 2001
Quick scan
- R03/03 Opzet financieel beheer Centrale organisatie werk en inkomen
Review van het KPMG-rapport 'Risicoanalyse financieel beheer CWI'
- R03/02 Onderzoek toepassing Werkloosheidswet bij SHB Havenpool Rotterdam BV
- R03/01 De ketens van werk en inkomen
Een verkennend onderzoek naar de keten van werk en inkomen vanuit cliëntperspectief

2002

- R02/29 De praktijk van het aanbesteden
Een onderzoek naar de uitvoering van de aanbestedingsprocedure reïntegratiecontracten 2002 van UWV
- R02/28 Rechtmatigheidsverklaring AWBZ-geldstromen en uitvoeringskosten
- R02/27 Bijzondere bijstand in geval van detentie
Onderzoek naar beleid en uitvoering van gemeenten in 2001
- R02/26 De Sociale Verzekeringsbank in verandering
Tussenrapportage over de voortgang van de reorganisatie van het hoofdkantoor en de veranderingen in het systeem van sturing en beheersing

- R02/25 De inschakeling van een private partij bij de uitvoering van de Algemene
bijstandswet door de gemeente Maarssen
Nulmeting
- R02/24 De uitvoering van de Algemene bijstandswet door de gemeente Haarlem
- R02/23 Toetreding van sociale werkvoorzieningsbedrijven tot de reïntegratiemarkt
- R02/22 Debiteuren in de Algemene bijstandswet
Een onderzoek naar de gemeentelijke uitvoering
- R02/21 Vormgeving van cliëntenparticipatie: een tussenbalans
- R02/20 Betrouwbaarheid samenloopapplicatie
Vervolgrapportage
- R02/19 Rechtmatigheidsverklaring Wsw-besparingen 2001
- R02/18 Jaarrekening Ctsv 2001
- R02/17 CWI en ontslagzaken
De toets aan de herplaatsingsverplichting van werkgevers bij ontslagvergunning
voor oudere werknemers
- R02/16 Rechtmatigheidsverklaring ontvangsten betreffende de premies
Ziekenfondswet 2001
- R02/15 Gemeentelijk ontheffingenbeleid
Een onderzoek naar de uitvoeringspraktijk van gemeenten rond het verlenen van
ontheffingen van arbeidsverplichtingen aan bijstandsgerechtigden
- R02/14 De uitvoering van de Algemene bijstandswet door de gemeente Almelo
Verdiepend onderzoek
- R02/13 CWIntake
Onderzoek naar de beëindiging van het CWI-automatiseringsproject
- R02/12 Vrijlatingsbepalingen en premiebeleid
Een onderzoek naar de verordeningen inzake vrijlatingsbepalingen en premiebeleid
van vijftig gemeenten
- R02/11 Het functioneren van de samenloopapplicatie
Een inventariserend onderzoek naar de betrouwbaarheid van de samenloop-
applicatie van het Inlichtingenbureau medio 2002
- R02/10 Alles op tafel
De samenwerking tussen opsporingsdiensten voor de sociale verzekeringen en
het Openbaar Ministerie
- R02/09 Afhandeling openstaande posten UWV Gak
Eindrapport
- R02/08 Jaarverslag toezicht gemeenten en zelfstandige bestuursorganen 2001
Meerjarenplan 2002-2005 en Jaarplan 2003
Jaarplan 2002
- R02/07 De sociale verzekeringen in 2001
*Naast dit rapport is een aantal katernen uitgebracht die dieper ingaan op de
behandelde toezichtthema's:*
- Handhaving werknemers- en volksverzekeringen
- ICT werknemers- en volksverzekeringen
- Financiële rechtmatigheid en verbetertraject werknemersverzekeringen
- Sociaal medisch handelen werknemersverzekeringen
- Werkbelasting werknemersverzekeringen
- Volksverzekeringen
- R02/06 Financiële scheiding publiek en privaat bij uitvoeringsinstellingen
Zesde vervolgrapportage ontvlechting
- R02/05 Geschikt of ongeschikt
De rol van arbeidsdeskundigen bij de WAO-beoordeling
- R02/04 Invoering van de euro bij uitvoeringsorganisaties sociale verzekeringen
Eindrapportage
- R02/03 Gegevensbeheer 2000
- R02/02 Uitvoering werknemersverzekeringen
Stand van zaken rechtmatigheid eerste halfjaar 2001
- R02/01 Implementatie wet SUWI bij gemeenten
Tweede onderzoek naar de gemeentelijke voorbereidingen op de nieuwe
Structuur Werk en Inkomen
Brochure Inspectie Werk en Inkomen

U kunt deze publicaties opvragen bij:
Afdeling Communicatie
Postbus 11563
2502 AN Den Haag
Telefoon (070) 304 44 44
Fax (070) 304 44 45
communicatie@iwiweb.nl
www.iwiweb.nl